

Enligt sändlista

Hänvisning
Initiativ

Kontaktperson
Roger Gustavsson, tel. 25328
Robin Juslin, tel. 25313

Ärende
**FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV
JAKTFÖRORDNINGEN**

Landskapsregeringen ber härmed om Ert yttrande över bifogat förslag till ändring av landskapsförordningen om jakt (2006:70) för landskapet Åland.

Era synpunkter ska för att kunna beaktas vara landskapsregeringen tillhanda **senast den 30.3.2020**. Kom ihåg att motivera era synpunkter. Om ni önskar framföra egna förslag till ändringar i jaktförordningen kan detta med fördel göras i samma skrivelse.

Denna skrivelse finns även tillgänglig på landskapets hemsida <http://www.regeringen.ax>, sökvägen är ”Miljö och natur”, ” Jakt och viltvård” och ”Beslut och lagstiftning” eller länken nedan:
<https://www.regeringen.ax/miljo-natur/jakt-viltvard/beslut-lagstiftning>

Jakthandläggare

Roger Gustavsson

BILAGOR

Förslag till ändring av landskapsförordningen om jakt (2006:70) för landskapet Åland

Förslag till ändring av landskapsförordningen om jakt (2006:70) för landskapet Åland.

Sammanfattning av förslaget:

1	2 § 1 mom. jakttiden för rådjur förlängs med en månad till den 31.1.
2	2 § 1 mom. allmän jakt på kaja och skata införs med jakttid 16.7 - 20.3.
3	2 § 1 mom. småskrake och brunand fredas.
4	2 § 1 mom. allmän jakt på kricka införs med jakttid från 1.9 - 31.12.
5	2 § 1 mom. jakttiden på gräsand, knipa och storskrake förlängs med en månad till den 31.1.
6	2 § 1 mom. allmän jakt på enkelbeckasin införs med jakttid från 1.10 - 30.11.
7	4 § 3 mom. ändras punkt 4 gällande hundanvändning vid jakt med särskilt tillstånd av landskapsregeringen.
8	4 § 3 mom. fogas en ny punkt gällande hundträning med tillstånd av landskapsregeringen.
9	6 § ersätts med de nya paragraferna 6 a och 6 b som formar en ny uppställning och kategorisering över skjutvapenammunition och vilt.
10	Bilaga 1: a) tiden för hundanvändning vid jakt och jaktträning på rådjur förlängs till den 31.1. b) fogas hundanvändning vid jakt på arter som inte närmare specificeras i Bilaga 1 och som inte under någon tid av året är fridlyst under tiden 1.9 – sista februari. c) förlängs tiden för hundanvändning vid jaktträning på älg till den 31 januari. d) förlängs tiden för hundanvändning vid jaktträning på vitsvanshjort till 31 januari.

Motiveringar

Allmänna motiveringar

Det är motiverat att göra en allmän översyn av jakttiderna eftersom de naturliga förutsättningarna förändras. Vissa arter har ökat medan andra har minskat. Landskapsregeringens målsättning är att tillåta jakt där det inte finns biologiska hinder för att jakten kan bedrivas på ett hållbart och etiskt sätt. Det är önskvärt att styra jakttrycket mot talrika arter och tillfälligt freda arter med ogynnsam populationsutveckling. Även om jakttrycket på de sjöfågelarter som enligt förslaget skulle fredas är

betydelselöst för deras populationsutveckling är det önskvärt att införa tillfälliga jaktstopp i enlighet med internationella överenskommelser och i stället rikta jakten mot arter som tål ett större uttag. Med tanke på att jaktmöjligheterna i vissa fall minskar föreslås att jakt införs på andra arter där jakt kan bedrivas på ett hållbart sätt. Därför föreslås till exempel småskrake och brunand för fredning medan jakt i stället införs på kricka och enkelbeckasin som är talrika i hela Finland.

Detaljerade motiveringar

1. Avskjutningen på rådjur bör öka och särskilt under milda vintrar finns det goda förutsättningar att jaga rådjur i januari. De senaste åren har rådjursavskjutningen legat omkring 4000 - 4500 djur trots att det har funnits utrymme för en större avskjutning och en förlängning av jakttiden med en månad bedöms kunna öka avskjutningen med omkring 1000 djur. En ökad avskjutningen är önskvärd för att balansera rådjursstammen mot andra intressen som till exempel trafik, jord- och skogsbruk och trädgårdar. Det är också noterbart att betetrycket från den ställvis mycket täta rådjursstammens leder till att det uppstår en konkurrenssituation med övrigt vilt, älgen i synnerhet, vilket kan bidra till den ogynnsamma utvecklingen vi observerar i älgstammen för tillfället.
2. Kaja och skata är mycket talrika arter med omfattande utbredningsområden. Särskilt kajan har ökat starkt i antal de senaste åren vilket främst kan utgöra en sanitär olägenhet när de förekommer i stora flockar i närheten av bebyggelse. I dagsläget finns endast möjlighet till skyddsjakt men eftersom båda arter förekommer i bilaga II B i fågeldirektivet finns det inte något hinder mot att införa allmän jakt. Enligt förslaget får arterna samma jakttid som kråkan.
3. Populationerna av småskrake och brunand minskar i Europa. Enligt AEWA (Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds) är småskraken listad i kolumn A, kategori 3c och brunanden i kolumn A, kategori 1b, vilket innebär att jakt inte är tillåten enligt AEWAs riktlinjer. Även om det inte bedrivs någon riktad jakt på småskrake och brunand och det jaktliga uttaget är betydelselöst populationen är det önskvärt att införa ett tillfälligt jaktstopp tills populationsutvecklingen är mer gynnsam. I riket har brunand och småskrake också fredats tillfälligt.
4. Krickan är en av Finlands talrikaste andfåglar med ett jaktligt uttag på omkring 100.000 fåglar årligen. Det är önskvärt att rikta jakttrycket mot talrika arter och därför föreslås en jakttid som sammanfaller med den övriga höstjakten på sjöfågel. Krickan är tillåten för jakt både i riket och i Sverige. Krickan förekommer i bilaga II A i fågeldirektivet och listad i kolumn C, kategori 1 enligt AEWA, vilket innebär att det inte finns något hinder mot att införa allmän jakt.
5. Enligt förslaget förlängs jakttiden på gräsand, knipa och storskrake med en månad så jakten pågår till den 31 januari. Dessa arter har i större utsträckning börjat övervintra på Åland de senaste åren i och med att ofta finns tillgång till isfria vatten. De är talrika och eftersom intresset för sjöfågeljakt i januari förväntas bli förhållandevis litet är landskapsregeringens bedömning att det totala jakttrycket inte ökas i någon större utsträckning.
6. Enkelbeckasinen är en av Finlands talrikaste vadare och en art som skulle tåla ett visst jakttryck. Historiskt sett har den haft stor jaktlig betydelse i Europa och även på Åland har den varit jaktbar förr, även om jakt knappast förekom i någon större omfattning.

Enkelbeckasinen är starkt knuten till fuktigare betesmark, våtmarker och strandängar och att införa jakt kan utgöra ett incitament för att vårda dessa marker. Det jaktliga bytet bedöms som mest uppgå till något tiotal fåglar per år och skulle således vara betydelselöst för beståndets utveckling. Enkelbeckasinen förekommer i bilaga II A i fågeldirektivet och listad i kolumn B, kategori 2c enligt AEWA, vilket innebär att det inte finns något hinder mot att införa allmän jakt. Enligt förslaget införs en jakttid mellan 1 oktober – 30 november. Förväxlingsarten dubbelbeckasin kan påträffas mycket sporadiskt under flytten på Åland eftersom Finland inte hör till artens egentliga utbredningsområde. Dubbelbeckasinen populationsstatus klassas som ogynnsam i Finland och EU men gynnsam i Europa. Dubbelbeckasinen höstflytt sker tidigare än för enkelbeckasinen och därför föreslås jaktstarten från en tidpunkt då dubbelbeckasinen i regel har flyttat söderut. I Sverige föreslås också jakt på enkelbeckasin tillåtas på nytt på detta sätt. Den andra förväxlingsarten dvärgbeckasin påträffas också sporadiskt under höstflytten på Åland. Populationsstatusen är dock gynnsam i Finland, EU och Europa. Jakten på enkelbeckasin bedrivs som uppflögsjakt och enkelbeckasinen skiljs från de båda förväxlingsarterna genom att den i uppflöget ger ifrån sig ett karaktäristiskt läte.

7. Föreslås att punkt 4 ändras för att ge landskapsregeringen möjlighet att ge tillstånd till hundanvändning vid jakt för särskilda ändamål, även andra ändamål än viltvård, till exempel skyddsjakt. Vid vissa typer av skyddsjakt kan det vara ändamålsenligt att även tillåta att hund används vid jakten. Detta är i princip möjligt redan men för tydlighetens skull ändras punkten.
8. Föreslås en ny punkt för att ge landskapsregeringen möjlighet att ge tillstånd till hundträning. Till exempel kan träningstillfällen för räddningshundar behöva ordnas under tider då det normalt råder hundförbud. Dessa träningar sker under kontrollerade former men kan behöva utföras med lös hund. Genom den föreslagna ändringen får landskapsregeringen möjlighet att bevilja tillstånd för denna verksamhet.
9. Det är länge sedan regelverket för vilka kalibrar och ammunitionstyper som tillåts vid jakt uppdaterades. Den jaktbara artsammansättningen har förändrats vilket medför krav på tydligare regelverk samtidigt som den tekniska utvecklingen har bidragit med nya kalibrar och ammunitionstyper som förändrar förutsättningarna. Det ökade intresset för blyfri ammunition har bidragit till utvecklingen av kopparkulor för studsare vilka har andra egenskaper än motsvarande blykulor. Kopparkulor håller i regel ihop bättre än bly vilket medger att en effektiv användning kan säkerställas med andra krav på anslagsenergi och kulvikter. Det är önskvärt att uppmuntra användningen av blyfri ammunition med tanke på miljö- och hälsoaspekterna. Bly är som bekant en tungmetall med väldokumenterad giftighet och övergången till blyfri ammunition där lämpliga alternativ är tillgängliga bör uppmuntras. Enligt det nya förslaget kategoriseras viltarterna enligt ungefär samma modell som tillämpas i riket där kulvapenammunition definieras utgående från kulvikt, anslagsenergi och material. Viltarterna delas in i fem kategorier där specifika krav på kulvapenammunitionen definieras för varje kategori. Enligt förslaget tillåts lättare kulor när blyfria alternativ används eftersom blyfria kulor normalt har en mer kontrollerad expansion och bättre restvikt än blykulor vilket säkerställer en god djupverkan trots lägre vikt.

Landskapsregeringen föreslår också att regelverket för användning av hagelgevär ses över med avseende på användningen av hagelpatroner försedda med en projektil (till exempel

slug, brenneke eller sabot). I dagsläget är det inte tydligt reglerat men det är tillåtet på rådjur och mindre vilt. Utgångspunkten till diskussionen bör vara vad följderna av att tillåta denna ammunition skulle vara samt vilka för- och nackdelar de har. Å ena sidan är denna ammunition fullt tillräckligt för att nedlägga större vilt som vitsvanshjort och vildsvin, men å andra sidan är den praktiska räckvidden i jaktsituationer inte mycket längre än ett normalt hagelhåll eftersom utgångshastigheten är relativt låg. Rikoschettrisen är också påtaglig och användningen förutsätter samma säkerhetstänk som vid jakt med studsare, vilket kanske inte är självklart eftersom de används i hagelgeväret. Det ställer också stora krav på utprovning av lämplig ammunition i det egna vapnet och att jägaren är väl förtrogen med ammunitionens egenskaper och begränsningar i olika skyttesituationer. Det är i praktiken få jaktformer där denna ammunition i hagelgeväret är att föredra framför en studsare.

En annan typ av hagelammunition som är omdebatterad är grova hagel, s.k. varghagel eller buckshot. I rådjursjakt finns det egentligen inga tillfällen där grövre hagel än omkring fyra mm är nödvändigt eller ens lämpligt. Ändå förekommer det, kanske på grund av en övertro till de större haglens egenskaper. Det finns dock en stor säkerhetsrisk vid användning av dessa hagel eftersom säkerhetsavståndet ökar betydligt i takt med hagelstorleken, det går att likna med att skjuta iväg en liten näve .22 LR kulor. Ändå är inte den praktiska räckvidden längre än normala hagelhåll eftersom antalet hagel i patronen är färre och har för dålig täckning på längre håll för att säkerställa ett tillräckligt antal träffar i det vitala träffområdet. På för långa håll är risken för skadeskjutning således mycket stor. Med tanke på jaktetiken och säkerheten i jakten finns det skäl att fundera över huruvida detta är något som behöver regleras. Denna remiss innehåller inget förslag på reglering men landskapsregeringen välkomnar en diskussion.

10. a) tiden för hundanvändning vid jakt och jaktträning på rådjur förlängs för att harmonisera med jakttiden. Jakt med hund under vintermånaderna ställer stora krav på jägarnas omdöme och jaktetik eftersom det inte är lämpligt att utsätta djuren för jakt med hund när det är svåra snöförhållanden, skare, sträng köld eller svaga isar. Dessa förhållanden kan mycket väl inträffa i december likväl som i januari, men det är ändå troligt att det oftare är olämpliga förhållanden i januari. Att tillåta jakt med hund i januari innebär alltså att jägarna tar eget ansvar för att jakten bedrivs på ett etiskt sätt och om jakt med hund i januari tillåts kommer landskapsregeringen kontinuerligt att följa med situationen och vid behov ompröva beslutet. I de inledande diskussionerna har alternativen varit att endast tillåta jakt utan hund eller ge landskapsregeringen eller jaktvårdsföreningarna laglig rätt att begränsa hundjakten vid olämpliga förhållanden. Förhållandena över hela Åland kan dock se mycket olika ut varför ett centralt beslut om uppehåll med hundjakten skulle vara mycket svårt att bedöma på ett rättvist sätt. Att ge jaktvårdsföreningarna den rätten ställer större krav på ärendehantering och det skulle i praktiken vara svårt att fatta och offentliggöra beslut på ett rättssäkert sätt under de korta tidsperioder det handlar om.

b) för vissa jaktbara viltarter är inte jakt med hund särskilt definierad. Den rådande tolkningen har därför varit att det är tillåtet att använda hund i jakten när hundförbud inte råder och något närmare regelverk inte är specificerat i Bilaga 1. Exemplet som har varit aktuellt de senaste åren är vildsvin, som är jaktbar året runt men utan någon specificerad tid för hundanvändningen. Enligt förslaget skulle arter som inte under någon tid av året är fredade få jagas med hund under tiden 1.9 – sista februari, alltså den tid som det inte råder hundförbud. I och med detta förtydligas regelverket.

c) & d) enligt förslaget skulle jaktträning på älg och vitsvanshjort få förekomma också i januari. Detta skulle ge bättre träningsmöjligheter för dessa hundar, vilket skulle vara särskilt värdefullt vid injagning av unghundar. Samma resonemang som för rådjursjakt med hund gäller dock, att det ställer större krav på att jägarna själva avgör när det är olämpliga förhållanden för att jaga med hund. Detta är lika viktigt oberoende om det handlar om riktig jakt eller endast jaktträning. Om tiden för jaktträning med hund tillåts i januari kommer landskapsregeringen kontinuerligt att följa med situationen och vid behov ompröva beslutet.

Förordningstext

I denna version återges de berörda paragraferna i sin helhet, även de delar som inte föreslås ändras.

2 §. Vilt och jakttider

Om inte annat särskilt stadgas i denna förordning får jakt inom landskapet bedrivas under nedan nämnda tider efter följande vilt:

Jakttider	Vilt
hela året	bisam, fälthare, mink, mårhund, dovhjort, dock inte hind som åtföljs av kalv, vildsvin, dock inte sugga som åtföljs av kuling, möss, råttor och sorkar samt djur som rymt från vilthägn, om arten inte förekommer i vilt tillstånd
1.1 - 15.2	orrtrupp
1.7 - 15.4	räv och grävling
16.7 - 20.3	kråka, ~~kaja, skata~~ , havstrut och gråtrut
15.8 - 31.12	grågås och kanadagås
15.8 - 31.8	rådjursbock
1.9 - ~~31.1~~ 31.12	rådjur
1.9 - 31.12	~~gräsand, kricka~~ , skedand, bläsand, stjärtand, vigg, ~~knipa, brunand~~ , alfågel, ~~storskrake, småskrake~~ , morkulla, ringduva, orre och fasan
~~1.9 - 31.1~~	~~gräsand, knipa och storskrake~~
~~1.10 - 30.11~~	~~enkelbeckasin~~
1.9 - 15.3	skogsmård
1.10 - sista februari	skogshare
15.10 - 20.12	älg och vitsvanshjort

4 §. Hundförbud och användande av hund

Det är förbjudet att under tiden 1 mars – 31 augusti jaga med hund i marker där det finns vilt. När sådant hundförbud råder ska hund hållas under sådan tillsyn att den hindras från att löpa lös och störa viltet. [\(2012/14\)](#)

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. får hund användas i de fall som anges i bilaga 1, som är fogad till denna förordning.

Under hela året och med undantag av vad som gäller om tid för hundförbud i 1 mom. får

1) en hund som är särskilt dresserad för att spåra skadat jaktbart djur, för annat viltvårdsändamål eller för dressyr användas för dessa ändamål om hunden står under förarens kontroll,

2) [\(2017/70\)](#) en hund delta i tävling som ordnats med tillstånd av landskapsregeringen,

3) [\(2017/70\)](#) en hund som är särskilt dresserad för att valla husdjur eller annan särskilt dresserad brukshund användas i tjänsteuppdrag,

4) [\(2017/70\)](#) hund användas vid jakt för särskilda ~~viltvårds~~viltvårdsändamål med tillstånd ~~från av~~ landskapsregeringen samt

[5\) hund användas i träningsyfte med tillstånd av landskapsregeringen.](#)

Bestämmelserna om hundförbud och användning av hund gäller hundar som är fyra månader gamla eller äldre.

6a §

Allmänna krav på kulvapen

Anslagsenergin hos kulan i ett räfflat kulvapen som används för att skjuta vilt ska vid pipans mynning vara minst 100 joule.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får

1) rödräv, grävling, utter, skogshare, fälthare, orre och gås endast skjutas med vapen där patronkulan väger 2,5 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på 100 meters avstånd från pipans mynning är minst 200 joule eller där anslagsenergin hos patronkulan oberoende av kulans vikt är minst 300 joule uppmätt från pipans mynning,

2) rådjur, säl, lodjur, bäver och mufflon endast skjutas med vapen där patronkulan väger 3,2 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på 100 meters avstånd från pipans mynning är minst 800 joule eller, vid användning av blyfria kulor, med vapen där kulan väger 2,9 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på motsvarande sätt är minst 800 joule,

3) varg, vitsvanshjort, kronhjort, dovhjort och sikahjort endast skjutas med vapen där patronkulan väger 6 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på 100 meters avstånd från pipans mynning är minst 2 000 joule eller, om kulans vikt är 8 gram eller mera, dess anslagsenergi uppmätt på motsvarande sätt är minst 1 700 joule eller, vid användning av blyfria kulor, med vapen där kulan väger 5,2 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på motsvarande sätt är minst 1 700 joule,

4) älg, vildsvin och brunbjörn endast skjutas med vapen där patronkulan väger 9 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på 100 meters avstånd från pipans mynning är minst 2 700 joule eller, om kulans vikt är 10 gram eller mera, dess anslagsenergi uppmätt på motsvarande sätt är minst 2 000 joule eller, vid användning av blyfria kulor, med vapen där kulan väger 7,5 gram eller mera och dess anslagsenergi uppmätt på motsvarande sätt är minst 2 000 joule.

För att skjuta djur som nämns i 2 mom. 2, 3 och 4 punkten ska det användas expanderande kulor.

6b §

Allmänna krav på hagelgevär

Hagelgevär som laddats med hagelpatron får inte användas för att skjuta älg, vitsvanshjort, kronhjort, skogsvildren, dovhjort, sikahjort, brunbjörn, vildsvin, varg, säl eller mufflon.

Patroner för hagelgevär som laddats med en projektil ..... (öppet för diskussion)

Bilaga 1: Användning av hund vid jakt och jaktträning [\(2017/70\)](#)

Under tiden 1 mars–31 augusti finns ett generellt förbud mot att jaga med hund i marker där det finns vilt (förordningens 4 §). Med undantag av denna generella bestämmelse och med beaktande av jakttidsbestämmelserna för olika arter i förordningens 2 § får i följande fall jakthund användas vid jakt och jaktträning i marker där det finns vilt:

Vid jakt på däggdjur		
<i>Viltslag</i>	<i>Hundanvändning</i>	<i>Användningstid</i>
1) älg	a) jakt	15.10 – 20.12
	b) jaktträning	1.9 – ~~31.131.12~~
2) rådjur *	a) jakt	1.10 – ~~31.131.12~~
	b) jaktträning	1.9 – ~~31.131.12~~
3) vitsvanshjort *	a) jakt	15.10 – 20.12
	b) jaktträning	1.9 – ~~31.131.12~~
4) hare	a) jakt	1.10 – sista februari
	b) jaktträning	1.9 – sista februari
5) räv, mårddhund, grävling och mink	a) jakt och jaktträning	1.9 – sista februari
	b) jakt och jaktträning i gryt	1.7 – 15.4
	c) jakt på häckningsskär	inom ramarna för av landskapsregeringen fastställda riktlinjer tidigast från den 1.3 till senast den 15.4
6) skogsmård	jakt och jaktträning	1.9 – sista februari
<u>7) övrigt vilt som inte under någon tid av året är fridlyst</u>	<u>jakt och jaktträning</u>	<u>1.9 – sista februari</u>
Vid fågeljakt		
<i>Hund</i>	<i>Användningssätt</i>	<i>Användningstid</i>
<u>87</u>) hund som apporterar fågel	jakt och jaktträning på fågel	15.7 – 25.5
<u>98</u>) hund som markerar, stöter eller apporterar fågel	jakt och jaktträning på fågel	1.8 – sista februari

109) hund som markerar fågel genom att skälla (skällande fågelhund)

jakt och jaktträning på fågel

1.9 – 15.2

* Vid jakt och jaktträning på rådjur och vitsvanshjort är endast långsamt drivande hund, kortdrivande hund och stöthund tillåtna.

En hund är långsamt drivande om den i normalfallet noga följer och ger skall på spårvittring från bytesdjuret, samt endast i undantagsfall ger akt på luftvittring eller att den kan iaktta bytesdjuret. En sådan hunds mankhöjd överstiger som regel inte 38 centimeter. En långsamt drivande hund hetsar inte bytesdjuret.

En hund är kortdrivande om den i normalfallet noga följer och ger skall på spårvittring från bytesdjuret, samt endast i undantagsfall ger akt på luftvittring eller att den kan iaktta bytesdjuret. Drevtiden överskrider som regel inte 20 minuter. En kortdrivande hund hetsar inte bytesdjuret.

En hund är en stöthund om den i regel inte driver efter löpan utan endast förföljer med hjälp av luftvittring eller att den kan iaktta bytesdjuret. Vid förlorad direktkontakt ska stöthunden avbryta drevet. Stöthunden förföljer därför endast i undantagsfall bytesdjuret under längre tid än fem minuter.